

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

Відділ фінансово-кредитної та податкової політики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННЦ «ІАЕ»
акад. НААН, д.е.н., проф. Ю.О. Лупенко

«23» 11 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Фінансові інструменти та механізми»

- Освітня програма:** «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
- Галузь знань:** 07 «Управління та адміністрування»
- Спеціальність:** 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»
- Статус дисципліни:** блок дисциплін за вибором аспіранта

КИЇВ – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни „Фінансові інструменти та механізми” для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (денної та заочної форми) – «доктор філософії» з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Розробник: Радченко Оксана Дмитрівна, к.е.н., доцент, с.н.с., провідний науковий співробітник відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

Рецензенти: Россоха В.В., доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ;
Синчак В.П., доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький

Робочу програму навчальної дисципліни „Фінансові інструменти та механізми” розглянуто та схвалено на засіданні науково-методичної ради ННЦ «Інститут аграрної економіки» від 23.11.2023 р., протокол № 12

Голова науково-методичної ради,
академік НААН,
доктор економічних наук, професор

І.О. Лупенко

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансові інструменти та механізми» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (денної та заочної форми) – «доктор філософії» з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Розробник: Радченко Оксана Дмитрівна, к.е.н., доцент, с.н.с., провідний науковий співробітник відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

Рецензенти: Россоха В.В., доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ;
Синчак В.П., доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький

Робочу програму навчальної дисципліни «Фінансові інструменти та механізми» розглянуто та схвалено на засіданні вченої ради ННЦ «Інститут аграрної економіки» від 13.12.2022 р., протокол № 11.

Голова вченої ради,
академік НААН,
доктор економічних наук, професор

Ю.О. Лупенко

Фінансові інструменти та механізми

ЗМІСТ

- 1. Передмова**
- 2. Опис навчальної дисципліни**
- 3. Мета і завдання**
- 4. Предмет та об'єкт**
- 5. Результати навчання**
- 6. Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання**
- 7. Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання**
- 8. Програма (зміст за модулями)**
- 9. Теми семінарських/практичних занять.**
- 10. Самостійна робота під керівництвом НПП**
- 11. Індивідуальні завдання**
- 12. Методи навчання**
- 13. Форми контролю**
- 14. Критерії оцінки знань**
- 15. Методичне забезпечення**
- 16. Рекомендована література**

1. ПЕРЕДМОВА

Необхідність вивчення дисципліни «Фінансові інструменти та механізми» зумовлена прискореним розвитком економіки, яка переходить у цифровий глобальний формат, відповідно породжує нові та видозмінює класичні фінансові інструменти.

Ринок фінансових інструментів дозволяє державі та суб'єктам господарювання розширювати коло джерел інвестування, не обмежуючись самофінансуванням та банківськими кредитами. Впродовж останніх років в Україні досягнуто значного поступу в розвитку ринку фінансових інструментів (сформовано правові, економічні та організаційні основи).

Використання фінансових інструментів є основою функціонування різноманітних фінансово-кредитних інститутів на ринку, які обслуговують рух капіталу в різних формах між суб'єктами фінансової системи, а дослідження їхніх сутнісних характеристик посідає важливе місце у сучасній економічній науці.

Зважаючи на значний світовий прогрес у розробці новітніх фінансових активів і інструментів, методів управління ними, низка питань, що пов'язані з діяльністю інституційних інвесторів на фінансовому ринку, зокрема ринку цінних паперів, потребує поглиблених досліджень у частині теорії і практики управління фінансовими інструментами. Це стосується насамперед чіткого визначення ролі фінансового механізму, впровадження сучасних методів управління, розширення інструментарію, що прийнятний для інвестування коштів, удосконалення регулятивної бази управління фінансовими інструментами в Україні.

Дисципліна забезпечує аспірантів теоретичними знаннями у сфері сучасних фінансових інструментів. Належне освоєння предмету має сприяти якості проведення досліджень інструментів та механізмів фінансового ринку та підвищення фахових навичок в частині потенціальних можливостей діяльності на фінансових ринках.

Вивчення теоретичних аспектів фінансових інструментів та механізмів дозволяють сформулювати уявлення про фінансові відносини та управління ними на рівні фінансової політики агросектору та держави.

Програма навчальної дисципліни «Фінансові інструменти та механізми» складена на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти третього (доктор філософії) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

2. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Галузь знань	<u>07 "Управління та адміністрування"</u>	
Спеціальність	<u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> (шифр і назва)	
Освітньо-кваліфікаційний рівень	<u>Доктор філософії</u>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Форма контролю	Диференційований залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	1	1
Лекційні заняття	24 год	12 год
Практичні, семінарські заняття:	16 год.	8 год
Самостійна робота	72 год	88 год
Індивідуально-консультаційна робота	8 год	12 год
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	<u>(з розрахунку, що семестр 12 тижнів)</u>	
- аудиторних	<u>2,5 год</u>	
- самостійної роботи	<u>6 год</u>	

3. Мета і завдання

Метою навчальної дисципліни є формування комплексного розуміння аспірантами особливостей фінансових механізмів та інструментів сучасних фінансових ринків, системи взаємозв'язків на ринку цінних паперів, регуляторної політики на цьому ринку, їх організації та специфіки. Формування у науковців фінансової культури та практики інвестиційних рішень.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування системи теоретичних знань щодо сутності та наукових засад фінансових інструментів та механізмів як цілісної системи перерозподілу фінансових ресурсів між державою, юридичними та фізичними особами;
- поглиблення обізнаності аспірантів щодо основ функціонування фінансових інструментів та механізмів фондового ринку;
- оцінка переваг та ризиків використання різних фінансових інструментів для розв'язання задач фінансового ринку і суб'єктів підприємництва;
- формування системи знань про механізми та інструменти кредитного, страхового ринків та ринку грошей;
- дослідження особливостей функціонування фінансових інструментів залучення інвестицій у національній економіці;
- вивчення організації новітніх форм використання фінансових інструментів та механізмів.

4. Предмет та об'єкт

Предмет вивчення фінансові механізми та інструменти фінансового ринку.

Об'єкт навчальної дисципліни: устрій, принципи й організація функціонування та розвитку фінансових механізмів та інструментів фінансового ринку.

5. Результати навчання

У **результаті** вивчення дисципліни аспірант повинен знати:

1. Суть та структуру сучасних фінансових механізмів та інструментів, функції які вони виконують, їх роль в економічному розвитку.

2. Економічні закономірності функціонування фінансових інструментів фінансової системи та специфіку їх прояву на фінансових ринках.

3. Природу функціонування фінансових інструментів стейкхолдерів фінансового ринку: банків, інститутів спільного інвестування, страхових компаній та недержавних пенсійних фондів.

4. Аналіз, оцінку та моделювання базових функції фінансових механізмів та інструментів

5. Вміти використовувати в економічній діяльності послуги фінансових інститутів, оцінювати моделі взаємодії з ними.

6. Вміти аналізувати та оцінювати переваги та ризики фінансових інструментів.

7. Формувати інвестиційно-фінансові плани та програми для досягнення сформованих цілей.

8. Застосовувати принципи формування фінансового портфелю. Володіти портфельним підходом та способами його застосування.

Питання, розглянуті в даному курсі, дають аспірантам комплексну підготовку з оволодіння предметом фінансових інструментів та механізмів. Після вивчення курсу здобувачі вченого звання повинні володіти такими компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність виявляти, розуміти сутність, формулювати та розв'язувати наукові проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність аналізувати і структурувати рух фінансових активів, формування та використання капіталу, доходів і грошових фондів на макро-, мезо- та мікрорівнях; розробляти механізми та моделі дій щодо вирішення науково-практичних проблем фінансової діяльності економічних суб'єктів.

ФК 5. Здатність застосовувати механізми, моделі, методи та інструменти фінансового прогнозування, планування та регулювання, фінансового контролю і аудиту, фінансового моніторингу.

ФК 7. Здатність аналізувати та структурувати фінансові ринки, оптимізувати інфраструктуру їх складових.

ФК 11. Здатність застосовувати механізми, моделі, методи та інструменти фінансового менеджменту в банку; аналізувати та оцінювати діяльність банків на кредитному, іпотечному, валютному ринках, ринку цінних паперів.

6. Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Лек.	Сем./Прак.	Інд.	Сам. Роб.	Всього
Змістовний модуль 1. Фінансові інструменти та механізми: сутність, функції та роль в економіці					
Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	-	1	6	9
Тема 3.	2	2	1	6	11
Всього за модулем 1	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
Змістовний модуль 2. Фінансові інструменти та механізми фондового ринку					
Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	2	1	6	11
Тема 3.	2	-	1	6	9
Всього за модулем 2	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт.</i>					
Змістовний модуль 3. Інструменти та механізми кредитного, страхового ринків та ринку грошей					
Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	-	1	6	9
Тема 3.	2	2	1	6	11

Всього за модулем 3	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
Змістовний модуль 4. Новітні форми використання фінансових інструментів та механізмів					
Тема 1.	2	2	-	6	10
Тема 2.	2	2	1	6	11
Тема 3.	2	-	1	6	9
Всього за модулем 4	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – презентація наукового проекту.</i>					
<i>Підсумкова форма контролю – залік.</i>					
Всього по курсу	24	16	8	72	120

7. Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Лек.	Сем./Прак.	Інд.	Сам. Роб.	Всього
Змістовний модуль 1. Фінансові інструменти та механізми: сутність, функції та роль в економіці					
Тема 1.	1	-	1	7	9
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	2	1	7	11
Всього за модулем 1	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – реферат.</i>					
Змістовний модуль 2. Фінансові інструменти та механізми фондового ринку					
Тема 1.	1	-	1	7	9
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	2	1	7	11
Всього за модулем 2	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
Змістовний модуль 3. Інструменти та механізми кредитного, страхового ринків та ринку грошей					
Тема 1.	1	-	1	7	9
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	2	1	7	11
Всього за модулем 3	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю - аналітичний звіт.</i>					
Змістовний модуль 4. Новітні форми використання фінансових інструментів та механізмів					
Тема 1.	1	2	1	7	11
Тема 2.	1	-	1	8	10
Тема 3.	1	-	1	7	9

Всього за модулем 4	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – презентація наукового проекту.</i>					
<i>Підсумкова форма контролю – залік.</i>					
Всього по курсу	12	8	12	88	120

8. Програма (зміст за модулями)

Модуль 1. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕХАНІЗМИ: СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА РОЛЬ В ЕКОНОМІЦІ

Тема 1. Становлення та розвиток фінансових інструментів

План лекційного заняття:

1. Необхідність фінансових інструментів.
2. Роль фінансових інструментів в економіці.
3. Еволюція фінансових інструментів.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Яка роль фондового ринку та його інструментів у глобальній економіці?
2. Що необхідно для конкурентоспроможності держав на міжнародному фінансовому ринку?
3. У чому проявляється необхідність фінансових інструментів?
4. Які етапи пройшла еволюція фінансових інструментів?
5. У чому відмінність еволюції фінансових інструментів світу та України?
6. Що є інструментом залучення інвестиційних ресурсів?
7. Яка тенденція розвитку світових фінансових активів?
8. Яке місце України у структурі світових фінансових активів?

Рекомендована література:

Основна [1; 4; 5; 9; 12; 15; 18; 29].

Допоміжна [69-73; 76; 93; 100].

Міжнародні видання [111; 114; 118; 125; 127].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 137; 138; 139; 140].

Тема 2. Характерні особливості фінансових інструментів

План лекційного заняття:

1. Завдання фінансових інструментів.
2. Функції фінансових інструментів.
3. Класифікація фінансових інструментів.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Яка роль фінансових інструментів в сучасній економіці?
2. Як співвідносяться фінансові інструменти і ділова активність підприємництва?
3. Які завдання фінансових інструментів?
4. Які функції фінансових інструментів?
5. Які є види класифікації фінансових інструментів?
6. Яка відмінність у класифікації фінансових інструментів України і інших держав?
7. Чи змінюються функції фінансових інструментів у часі?
8. Як проявляється регулювальна функція фінансових інструментів?

Рекомендована література:

Основна [10; 14; 16; 21].

Допоміжна [45; 50; 66-68; 98].

Міжнародні видання [111; 113; 114; 117; 127].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 137; 138; 139; 140].

Тема 3. Генезис фінансових механізмів

План лекційного заняття:

1. Значення фінансових механізмів для економіки.
2. Завдання та функції фінансових механізмів.
3. Структура фінансового механізму.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які завдання фінансових механізмів?
2. Які функції фінансових механізмів?
3. Як співвідносяться державна політика і фінансові механізми?
4. Яке значення фінансових механізмів для економіки?
5. Які завдання фінансових механізмів?
6. Які функції фінансових механізмів?
7. Яка структура фінансового механізму?
8. Охарактеризуйте загальний генезис фінансових механізмів.

Рекомендована література:

Основна [5; 9; 11; 23; 29].

Допоміжна [39; 48; 65; 85; 97; 98].

Міжнародні видання [111; 113; 115; 117; 120; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 137; 138; 139; 140].

Модуль 2. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕХАНІЗМИ ФОНДОВОГО РИНКУ

Тема 1. Фінансові інструменти ринку цінних паперів

План лекційного заняття:

1. Особливості цінних паперів як фінансових інструментів.
2. Пайові цінні папери.
3. Боргові фінансові інструменти.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які особливості цінних паперів як фінансових інструментів?
2. Що відноситься до пайових цінних паперів?
3. Які є види боргових фінансових інструментів?
4. Що таке сертифікати ФОН?
5. Роль цінних паперів.
6. Які найпоширеніші види цінних паперів?
7. Яка відмінність первинних і вторинних цінних паперів і їх інструментів?
8. Яке місце цінних паперів у структурі фондового ринку?

Рекомендована література:

Основна [5; 8; 9; 11; 29].

Допоміжна [40; 49; 64].

Міжнародні видання [111; 113; 114; 120; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [134; 137; 138; 140].

Тема 2. Похідні фінансові інструменти

План лекційного заняття:

1. Сутність та класифікація деривативів.
2. Характерні властивості похідних фінансових інструментів.
3. Майбутня та поточна вартість фінансових інструментів.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які загальні властивості похідних фінансових інструментів?
2. Яка сутність деривативів?
3. Наведіть основну класифікацію деривативів.
4. Які характерні властивості похідних фінансових інструментів?
5. Які є фінансові інструменти права власності?
6. Які є фінансові механізми права власності?
7. Як визначається майбутня вартість фінансових інструментів?
8. Як визначається поточна вартість фінансових інструментів?

Рекомендована література:

Основна [5; 9; 11; 29].

Допоміжна [39; 40; 41; 44; 49; 53; 64; 65].

Міжнародні видання [111; 113; 114; 115; 124].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 134; 137; 139; 140].

Тема 3. Фінансові механізми фондового ринку.

План лекційного заняття:

1. Механізми емісії цінних паперів.
2. IPO: специфіка та особливості.
3. Розвиток механізмів обігу цінних паперів.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Який механізм емісії цінних паперів?
2. В чому полягає специфіка та особливості IPO?
3. Які є механізми обігу цінних паперів?
4. В чому причина низької капіталізації фондового ринку?
5. Які цілі емісії цінних паперів?
6. У чому суть фінансових механізмів фондового ринку?
7. Які причини відставання фондового ринку України від світового?

Рекомендована література:

Основна [1; 5; 9; 11; 29].

Допоміжна [39; 40; 42; 44; 46; 54; 64; 65; 81; 83].

Міжнародні видання [111; 113; 114; 115; 126; 127; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [134; 137; 138; 140; 142].

Модуль 3. МЕХАНІЗМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ КРЕДИТНОГО, СТРАХОВОГО РИНКІВ ТА РИНКУ ГРОШЕЙ

Тема 1. Фінансові механізми та інструменти кредитного ринку.

План лекційного заняття:

1. Кредитування як фінансовий інструмент та механізм.
2. Принципи формування величини процентної ставки.
3. Розвиток механізмів кредитування.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які є різновиди фінансових механізмів кредитування?
2. Які є різновиди фінансових інструментів кредитування?
3. Які принципи формування величини процентної ставки?
4. Як здійснюється розвиток механізмів кредитування?
5. Які є кредитні угоди в країнах з розвиненою економікою?
6. Яким чином формуються засоби міжбанківського ринку?

7. З якими банківськими операціями пов'язані міжбанківські депозити?

8. Що є основним джерелом формування банківських кредитів?

Рекомендована література:

Основна [2; 5; 9; 11; 22].

Допоміжна [38; 43; 53; 82; 92].

Міжнародні видання [111; 113; 114; 118; 119; 122; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 136; 137; 138; 139; 140].

Тема 2. Фінансові інструменти та механізми страхового ринку.

План лекційного заняття:

1. Інструменти страхування.

2. Страхова ставка та страховий портфель.

3. Розвиток фінансових механізмів страхування.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які завдання фінансових механізмів страхування?

2. Які функції фінансових інструментів страхування?

3. Як співвідносяться фінансові інструменти страхового портфелю?

4. Які особливості інструменту страхової ставки?

5. Які шляхи розвитку фінансових інструментів та механізмів страхування?

6. Які особливості аграрного страхування?

7. В чому суть новітніх інструментів страхування?

Рекомендована література:

Основна [4; 5; 9; 11; 15; 18; 29].

Допоміжна [38; 39; 40; 42; 46; 54; 64; 96; 105].

Міжнародні видання [111; 114; 115; 116; 117].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 134; 136; 137; 138; 139].

Тема 3. Інструменти та механізми ринку грошей.

План лекційного заняття:

1. Основні інструменти ринку грошей.

2. Фінансові механізми ринку грошей.

3. Особливості застосування монетарних інструментів національним банком України в умовах невизначеності

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які особливості ринку грошей?

2. З якими ринками пов'язаний грошовий ринок?

3. Які об'єкти та суб'єкти формують грошовий ринок?

4. Які фактори впливають на кон'юнктуру грошового ринку?
5. Як розподіляються інструменти грошового ринку?
6. Дати характеристику фінансових механізмів грошового ринку.
7. В чому полягають спільні та відмінні риси облікового, валютного та міжбанківського ринку?
8. Які особливості застосування монетарних інструментів Національним банком України в умовах невизначеності

Рекомендована література:

Основна [4; 5; 9; 11; 29].

Допоміжна [31; 33; 49; 57; 66; 84; 104; 107; 137].

Міжнародні видання [111; 113; 114; 115; 126; 129].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 134; 136; 137; 138; 139].

Модуль 4. НОВІТНІ ФОРМИ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА МЕХАНІЗМІВ

Тема 4.1. Форми розрахунків як фінансові інструменти

План лекційного заняття:

1. Інкасо.
2. Види і конструкції акредитива
3. Недокументарна форма розрахунків.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які є форми розрахунків на фінансовому ринку?
2. В чому суть операцій інкасо?
3. Які є види і конструкції акредитиву?
4. В чому суть недокументарної форми розрахунків?
5. Як конструкції акредитива розрізняються залежно від його використання?
6. Які є новітні форми фінансових інструментів?
7. За яких умов розрахунки виступають фінансовими інструментами?

Рекомендована література:

Основна [5; 9; 11; 29].

Допоміжна [44; 45; 46; 47; 52; 56; 57; 62; 63; 66; 67; 69; 81; 87; 121].

Міжнародні видання [111; 117; 126; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 134; 136; 137; 138; 139; 141].

Тема 4.2. Розвиток платіжних інструментів

План лекційного заняття:

1. Вплив цифровізації на розвиток фінансових інструментів

2. Роль сучасних платіжних інструментів в активізації інноваційного зростання економіки

3. Адаптація національних фінансових інструментів до міжнародних стандартів і норм

Питання для самоперевірки та повторення

1. Як відбувається розвиток платіжних інструментів?

2. Яка роль сучасних платіжних інструментів в активізації інноваційного зростання економіки?

3. Які шляхи адаптації національних фінансових інструментів до міжнародних стандартів і норм?

4. Які напрями євроінтеграції в частині фінансових інструментів та механізмів?

5. Як відбувається вплив цифровізації на розвиток фінансових інструментів та механізмів?

6. Як впливає фінансова інклюзія на платіжні інструменти?

7. Вплив технологічних інновацій на розвиток платіжних інструментів.

Рекомендована література:

Основна [5; 9; 11; 15; 18; 24; 28; 29].

Допоміжна [43; 79; 111; 113; 127; 130].

Міжнародні видання [111; 117; 121-126; 129; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [133; 134; 136; 137; 138; 139; 141].

Тема 4.3. Фінансові інструменти та механізми в аграрному секторі економіки.

План лекційного заняття:

1. Фінансові інструменти формування інвестиційних ресурсів аграрного сектору

2. Фінансові інструменти та механізми аграрного ринку

3. Фінансові інструменти для купівлі землі.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які є фінансові інструменти формування інвестиційних ресурсів аграрного сектору?

2. Які фінансові інструменти залучені на аграрний ринок?

3. Які фінансові механізми діють аграрному ринку?

3. Назвіть фінансові інструменти для купівлі землі.

4. Чому в агросекторі переважають фінансові механізми з участю держави?

5. Які шляхи розвитку забезпечення фінансовими ресурсами агросектору на середню та тривалу перспективу?

6. Фінансові інструменти в аграрному секторі національної економіки в умовах глобалізаційних викликів.

7. Напрями вдосконалення фінансових інструментів та механізмів в аграрному секторі економіки.

Рекомендована література:

Основна [5; 6; 7; 11; 19; 20; 26; 27; 29; 30].

Допоміжна [34; 35; 38; 43; 51; 58; 59; 74-77; 78; 88; 99; 109].

Міжнародні видання [115; 116; 122; 123; 128; 131; 130].

Інформаційні ресурси Інтернет [132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139; 141].

9. Теми семінарських/практичних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Фінансові інструменти та механізми: сутність, функції та роль в економіці		4
1	Класифікація фінансових інструментів різних типів економіки	2
2	Ринкова сегментація та особливості оцінювання фінансових інструментів.	2
Модуль 2. Фінансові інструменти та механізми фондового ринку		4
1	Інвестиційні властивості цінних паперів	2
2	Ринок похідних фінансових інструментів	2
Модуль 3. Механізми та інструменти кредитного, страхового ринків та ринку грошей		4
1	Кредитні рейтинги	2
2	Адаптаційні властивості інструментів ринку грошей до цифрових технологій	2
Модуль 4. Новітні форми використання фінансових інструментів та механізмів		
1	Інструменти міжнародного перерозподілу фінансових ресурсів	2
2	Інвестиційні фінансові інструменти та механізми в аграрному секторі	2
	Разом:	4

10. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Фінансові інструменти та механізми: сутність, функції та роль в економіці		18
1	Рейтингові оцінки цінних паперів	9
2	Ціноутворення на фінансовому ринку на різні фінансові активи	9
Модуль 2. Фінансові інструменти та механізми фондового ринку		18
1	Боргові фінансові інструменти	9
2	Ринок похідних фінансових інструментів	9
Модуль 3. Механізми та інструменти кредитного, страхового ринків та ринку грошей		18
1	Основні інструменти формування страхових резервів	9
2	Адаптаційні властивості інструментів ринку грошей до цифрових технологій	9
Модуль 4. Новітні форми використання фінансових інструментів та механізмів		18
1	Новітні форми фінансових інструментів	9
2	Інструменти міжнародного перерозподілу фінансових ресурсів	9
	Усього:	72

11. Індивідуальні завдання

Завдання 1.

Розробити структурно-логічну схему зв'язків фінансових інструментів фондового ринку на основі опрацювання Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг".

Завдання 2.

На основі Закону України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" розробити блок-схему, фінансових інструментів та механізмів регулювання ринку цінних паперів.

Завдання 3.

Розкрити етапи становлення та розвиток фінансових інструментів.

Завдання 4.

Пояснити необхідність фінансових інструментів в умовах глобального ринку.

Завдання 5.

Створити розгалужену блок-схему ролі фінансових інструментів в економіці.

Завдання 6.

Привести схему та зв'язки класифікації фінансових інструментів.

Завдання 7.

Розкрити векторні зв'язки фінансових інструментів та механізмів.

Завдання 8.

Описати види державного регулювання фінансових інструментів ринку.

12.Методи навчання

1. Словесні, наочні, практичні (для передача та сприймання навчальної інформації).
2. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький (для пізнавальної діяльності здобувачів).
3. Методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок (залежно від основної дидактичної мети і завдань).
4. Методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок.
5. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні (з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання).

13.Форми контролю

За місцем, яке посідає контроль у навчальному процесі інституту, розрізняємо попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

Попередній контроль (діагностика вихідного рівня знань здобувачів) застосовуємо як передумову для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань дня використання їх викладачем як орієнтування у складності матеріалу. Формою попереднього контролю є вхідний контроль знань. Він проводиться на 1-му курсі, щоб оцінити реальність оцінок, отриманих на вступних іспитах з певного предмета. Попередній контроль у вигляді перевірки і оцінки залишкових знань проводимо також через деякий час після підсумкового іспиту з певної дисципліни як з метою оцінки міцності знань, так і з метою визначення рівня знань з забезпечуючих предметів для визначення можливості сприйняття нових навчальних дисциплін.

Поточний контроль знань є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю. Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

- 1) виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- 2) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- 3) виявити ступінь відповідальності здобувачів і ставлення їх до роботи, встановивши причини, які перешкоджають їх роботі;
- 4) виявити рівень опанування навиків самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;
- 5) стимулювати інтерес здобувачів до предмета і їх активність у пізнанні.

Головне завдання поточного контролю – допомогти здобувачам організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати усі навчальні предмети. Поточний контроль – це продовження навчальної діяльності педагога і педагогічного колективу, він пов'язаний з усіма видами навчальної роботи і має навчити студентів готуватись до перевірки з першого дня занять і кожного дня, а не наприкінці семестру або навчального року. Разом з тим поточний контроль є показником роботи і педагогічного колективу. Звісно, що студенти у семестрі вивчають одночасно до десяти предметів, і не усі викладачі ставлять до них однакові вимоги. Нерідко деякі викладачі ставлять дещо підвищені вимоги, і здобувачі змушені весь семестр займатись тільки одним предметом коштом інших. У цьому разі показники поточної успішності можуть бути сигналом про серйозні порушення навчального процесу.

Зазначені завдання поточного контролю вимагають від викладачів і адміністрації відпрацювати певну систему і методику його проведення з врахуванням рівномірного і узгодженого розподілення контрольних знань у відповідності до бюджету часу студентів.

Рубіжний (тематичний, модульний, блоковий) контроль знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей здобувачів. Його завдання – сигналізувати про стан процесу навчання здобувачів для вжиття педагогічних заходів щодо оптимального його регулювання. Якщо поточний контроль проводимо лише з метою діагностики першого рівня засвоєння, тобто рівня загального орієнтування у предметі, то рубіжний контроль дає можливість перевірити засвоєння отриманих знань через більш довгочасний період і охоплює більш значні за обсягом розділи курсу. Відповідно змінюється методика контролю, від здобувачів можна вимагати самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими розділами курсу.

Рубіжний контроль може проводитись усно й письмово, у вигляді контрольної роботи, аналітичного звіту, реферату, презентації наукового проекту індивідуально або у групі.

Підсумковий контроль являє собою іспит здобувачів з метою оцінки їх знань і навиків у відповідності до моделі доктора філософії.

Основна мета іспиту – встановлення дійсного змісту знань здобувачів за обсягом, якістю і глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

Основними формами контролю знань здобувачів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позааудиторний час, на консультаціях, заліках і іспитах.

1. Контроль на лекції ми проводимо як вибіркоче усне опитування здобувачів або з застосуванням тестів за раніше викладеним матеріалом, особливо за розділами курсу, які необхідні для зрозуміння теми лекції, що читається, або ж для встановлення ступеня засвоєння матеріалу прочитаної лекції (проводиться за звичай у кінці першої або на початку другої години лекції).

Поточний контроль на лекції покликаний привчити здобувачів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття здобувачами розділи з наступним роз'ясненням їх. Контроль на лекції не має віднімати багато часу.

Поточний контроль на практичних та семінарських заняттях проводиться з метою виявлення готовності здобувачів до занять у таких формах:

1. Вибіркове усне опитування перед початком занять.
2. Фронтальне стандартизоване опитування за тестами протягом 5-10 хв.
3. Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
4. Виклик до дошки окремих здобувачів для самостійного розв'язування задач, письмові відповіді на окремі запитання, дані на практичному занятті.
5. Оцінка активності здобувачів у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т. ін.

6. Письмова (до 45 хв.) контрольна робота.

7. Колоквіум по самостійних розділах теоретичного курсу (модулях).

14.Критерії оцінки знань

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Підсумкова атестація (диференційований залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4			
0-100	0-100	0-100	0-100	0-60	0-40	0-100

Примітки. 1. Рейтинг здобувача з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{НР} = \frac{0,6 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_k},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_k = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,6 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15.Методичне забезпечення

1. Підручники, журнали та довідкова інформація з бібліотеки ННЦ «ІАЕ».

16.Рекомендована література

Основна

1. Баюра Д. О., Данильченко О. С. ІРО українських компаній як стратегічний напрям підвищення конкурентоспроможності економіки України в умовах євроінтеграції. Теоретичні та прикладні питання економіки. 2018. №. 1. С. 4-15.
2. Біла книга : Майбутнє регулювання ринку кредитування фінансовими компаніями. <http://surl.li/cwmuo>
3. Гмиря В. П. Фінансові інструменти підтримки виробництва аграрної продукції як невід'ємної складової продовольчої безпеки країни Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2019. Вип. 206. С. 147-161.

4. Говорушко Т. А. Методи та інструменти фінансового регулювання страхового ринку України / Т. А. Говорушко, Л. В. Шірінян, І. І. Яценко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. 2015. Вип. 11(1). С. 139-142.
5. Горин В.П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 516 с.
6. Гривківська О. В. Мельник Л. В. Фінансово-кредитні інструменти формування ресурсного потенціалу іпотечного кредитування аграрної сфери Сучасні питання економіки і права. 2019. Вип. 1. С. 226-234ю
7. Дима В. В. Фінансові інструменти стимулювання розвитку "зеленої" економіки в Україні Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 5-6. С. 182-187.
8. Житар М. О. Фондовий ринок та механізм його регулювання в умовах економічного розвитку країн. *Економіка та право*. Серія : Економіка. 2016. № 2. С. 112-117.
9. Зайцев О. В. Основи фінансового інструментарію : підручник / О. В. Зайцев. – Суми : Сумський державний університет, 2016. 523 с.
10. Іванюта О. М., Кафарова К. Р. Фінансові інструменти фондового ринку: класифікація та механізм функціонування Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2013. Вип. 1(1). С. 232-239.
11. Інноватика на фінансових ринках: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. С. В. Онишко. Ірпінь: УДФСУ, 2018. 466 с.
12. Історія фінансових ринків. Від класиків – сучасникам / за ред. Девіда Чемберса та Елроя Дімсона ; пер. з англ. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 308 с.
13. Квазігроші для агросектора короткий огляд основних фінансових інструментів, які застосовуються в українській сільськогосподарській галузі <https://landlord.ua/wp-content/page/finansovi-instrumenti/>
14. Коваленко Ю., Літвін Я. Фінансові інструменти, їх класифікації та напрями інноваційних розвідок. Проблеми і перспективи економіки та управління № 1 (17), 2019, С. 132-142.
15. Корнівська В. О. Європейський досвід адаптації соціально-економічного розвитку до кризових умов: програми та фінансові інструменти Проблеми економіки. 2021. № 3. С. 22-34.
16. Кубах Т. Г. Сучасний підхід до дефініції поняття "Фінансові інструменти" Економіка. Фінанси. Право. 2015. № 11(2). С. 29-34.
17. Куровець І. Фінансові інструменти: наскільки дорогими є залучені кошти в агросекторі? Джерело: Agravery.com <https://agravery.com/uk/posts/show/finansovi-instrumenti-naskilki-dorogimi-e-zaluceni-kosti-v-agrosektori>
18. Лаврик О. Л., Коваленко Т. А. Інструменти фінансового ринку в умовах глобалізації Економічний аналіз. 2017. Т. 27, № 4. С. 133-138.
19. Михайлов А. М. Фінансові інструменти формування інвестиційних ресурсів в аграрному секторі національної економіки в умовах глобалізаційних викликів [Економіка АПК. 2019. № 3. - С. 52-60.

20. Несветов О. О. Несветова С. В. Фінансові інструменти впровадження інновацій у підприємствах аграрної сфери Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2017. Вип. 5(2). С. 118-122.
21. Петраков Я. В. Фінансові інструменти: сутність та класифікація Науковий вісник Полісся. 2016. Вип. 3. С. 235-241.
22. Підсосонна Я. Г. Проблемні аспекти визначення сутності та структури кредитного механізму Економічний простір. 2014. № 85. С. 133-143
23. Приказка С. І. Роль фінансового механізму в системі мікроекономічного регулювання Ефективність державного управління. 2012. Вип. 32. С. 499-506.
24. Редзюк Є. Чому не діють фінансові інструменти забезпечення розвитку економіки України? Економіст. 2018. № 2. С. 11-14.
25. Степаненко В. В. Фінансові інструменти при здійсненні інвестиційних операцій в агропромисловому секторі народного господарства Митна справа. 2015. № 1(2.2). С. 170-175.
26. Токар В. В. Ісламські інструменти кредитування сільськогосподарських підприємств у системі забезпечення продовольчої безпеки регіонів України Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. 2017. Вип. 45(2). С. 71-75.
27. Трусова Н. В. Радченко Н. Г. Інструменти фінансової підтримки кредитування аграрної галузі в Україні Облік і фінанси. 2020. № 4. С. 59-67.
28. Фінансові інструменти інвестування Т. Л. Зубко, А. О. Дідківський, А. М. Терещенко. Економіка. Фінанси. Право. 2020. № 1. С. 35-39.
29. Фінансові механізми структурної модернізації економіки: Монографія / Андрущак І.Є., Вахович І.М., Дорош В.Ю., Іщук Л.І., Кондіус І.С., Коробчук Т.І., Купира М.І., Мостовенко Н.А., Ніколаєва А.М., Пиріг С.О., Приступа Ю.В., Салівончик І.М., Шейко Ю.О., Чиж Н.М., за ред. д.е.н., проф. І.М. Вахович. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2019. 204 с.
30. Чечоткін В. В. Фінансові інструменти стимулювання розвитку аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграцій Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2020. № 7. С. 30-35.
31. Шевченко В. Фінансові інновації та сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2012. Вип. 133. С. 30-33.
32. Шумська С. С. Фінансові інструменти розвитку: світова практика та уроки для України Причорноморські економічні студії. 2016. Вип. 10. С. 242-249.
33. Козак В. І., Москвін С. О., Посполітак В. В. Фінансові інструменти: емісія муніципальних облігацій : наук.-практ. посіб. Київ : DESPRO, 2019. 142 с.

Допоміжна

34. Аграрні розписки в Україні: нові можливості. URL : https://uba287.files.wordpress.com/2017/09/crpresentaiton_berry-association_2017-09-11.pdf

35. Агрокредити: кому і на яких умовах банкіри дають. URL : <http://finbalance.com.ua/news/Krediti-ahrariyam-komuta-na-yakikh-umovakh-bankiri-hotovi-davati-hroshi>
36. Антошкін В. К. Фінансові інструменти економічної безпеки агропідприємств України Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2018. № 4. С. 6–10.
37. Бахур Н. В. Інструменти фінансового стимулювання розвитку регіонів та громад при децентралізації. Ефективна економіка. 2020. № 9. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8191>
38. Без агрострахування неможливо отримати доступ до кредитування. URL : <http://agro-online.com.ua/ru/public/blog/6184/details/>
39. Білоусова О.С. Взаємодія держави та підприємств у фінансовому забезпеченні економічного розвитку : монографія / О.С. Білоусова ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та про-гнозув. НАН України. – К., 2017. 340 с.
40. Бублик Є.О. Фінансова відкритість транзитивних економік : монографія; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2020. 324 с.
41. Бурденко І.М., Макаренко І.О. Похідні фінансові інструменти як форма фіктивного капіталу. Актуальні проблеми економіки. 2019. №11. С. 181-188.
42. Гривківська О.В., Прокопець О.В. Дослідження грошових потоків від інвестиційно-фінансової діяльності підприємств. Актуальні проблеми економіки. 2019. №5. С. 69-73.
43. Гуторов А.О. Інвестиційне забезпечення корпоратизації капіталу в аграрному секторі економіки (аналітичний огляд). Київ : ННЦ «ІАЕ», 2019. 64 с.
44. Диба М. І. Гернего Ю. О. Альтернативні фінансові інструменти в умовах розвитку людиноцентричного бізнесу Фінанси України. 2020. № 9. С. 49-64.
45. Дропа Я. Б. Фінансові інструменти формування ресурсів у національній економіці в умовах глобалізації *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 16. С. 682-687.
46. Дропа Я. Б. Фінансові ресурси розвитку національної економіки України : монографія; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 425 с.
47. Касич А.О. Процеси цифровізації як невід’ємна складова сучасного банківського менеджменту Економіка та суспільство. №28 / 2021
48. Кізима Т. Фінансові інструменти залучення заощаджень домогосподарств до інвестиційних процесів: прагматико-аналітичний аспект Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2018. Вип. 4. С. 33-46.
49. Коваленко В. М. Фінансова система України : теорія, методологія, практика. Монографія / В. М. Коваленко. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 360 с.
50. Коваленко Ю., Літвін Я. Фінансові інструменти, їх класифікації та напрями інноваційних розвідок. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. № 1. С. 132-142.

51. Концептуальні засади розвитку аграрної сфери та сільських територій України : кол. моногр. / за ред. М. О. Кизима ; авт. кол. : М. О. Кизим, Н. В. Белікова, І. Ю. Гришова, та ін. – Харків : ФОП Лібуркіна Л.М., 2020. 280 с.
52. Корнівська В.О. Інститути фінансового посередництва в процесі формування інформаційно-мережевої економіки : монографія; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогноз. НАН України". – К., 2018. 436 с.
53. Кужелєв М. О. Фінансові інструменти стимулювання регіонального розвитку: практика використання в Україні : монографія / М. О. Кужелєв, А. В. Нечипоренко ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т держ. фіскальної служби України. – К. : Вид-во «Центр учбової літератури», 2019. 224 с.
54. Лупенко Ю. О., Феценко В. В. Сучасні технології венчурного фінансування аграрного бізнесу. Облік і фінанси. 2015. № 1. С. 81-87.
55. Ляшенко В.І., Вишневецький О.С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія. Київ, 2018. 252 с.
56. Макроекономічна збалансованість для забезпечення стійкості державних фінансів та економічного зростання в Україні : кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук, чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2020. 648 с.
57. Макроперспективи ендогенізації економічного розвитку України : колективна монографія / за ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2021. 518 с.
58. Михайлов А. М. Інвестиційні ресурси аграрного сектору економіки України: наукові основи, стан, перспективи : монографія. Суми : ФОП Литовченко Є.Б., 2017. 300 с.
59. Михайлов, А. М. Фінансові інструменти формування інвестиційних ресурсів в аграрному секторі національної економіки в умовах глобалізаційних викликів. Економіка АПК 3 (2019): 52-60.
60. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти : розкриття та подання». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029.
61. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015.
62. Модернізація фінансових систем: методологія та інструменти управління: монографія / [Ю. Г. Лисенко та ін.] ; за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук, проф. Лисенка Ю. Г.; д-ра екон. наук, доц. Жерліцина Д. М. ; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі" (ПУЕТ). – Полтава : ПУЕТ, 2017. 347с.
63. Мостепан В. Л. Фінансові інструменти розвитку міжнародного бізнесу малих та середніх підприємств Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 23(2). - С. 30-33.
64. Навч. посіб. Управління фінансовими активами / Гаватюк Л.С., Юрій Е.О., Корбутяк А.Г., Сокровольська Н.Я. - Чернівці, 2021. 170 с.

65. Нехайчук Д.В. Формування механізму фінансового забезпечення сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика : монографія. – Сімферополь: Тарпан. 2011. 475 с.
66. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості в умовах воєнного стану в Україні URL : [https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-v-umovakh-voennoho-3](https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-v-umovakh-voennoho-stanu)
67. Петренко І. Проектні облігації: сутність та особливості застосування для фінансування інвестиційних проектів. Ринок цінних паперів України. 2017. №11-12. С. 59-63.
68. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти»: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001 № 559. URL: <https://zakon.help/law/559>.
69. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів : Закон України від 19 червня 2020 р. № 738-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text>
70. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. № 448/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
71. Про затвердження Положення про порядок емісії облігацій внутрішніх місцевих позик та їх обігу : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 14 червня 2018 р. № 391. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0808-18#Text> (дата звернення: 27.10.2020).
72. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>.
73. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>.
74. Радченко О.Д. Фінансовий потенціал сталого розвитку аграрного сектору. Економіка АПК. 2019. № 1. С. 27-38.
75. Радченко О.Д., Коваль Н.І., Іщенко Я.П., Стан та розвиток державної фінансової підтримки аграрного сектору України. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2021. № 2. С. 108-124.
76. Радченко О.Д., Марко І.Ю., Мельничук О.О. Фінансові ризики бюджетної безпеки та їх державне регулювання. Економіка АПК. 2021. № 8. С. 67-78.
77. Радченко О.Д., Мельничук О.О. Досягнення та виклики державної підтримки агросектору України в умовах євроінтеграції. Інфраструктура ринку, 2019. №31. С. 168-173.
78. Ресурсні можливості розвитку аграрного сектора економіки України : колективна монографія / [Шубравська О.В., Молдаван Л.В., Пасхавер Б.Й. та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук О.В.Шубравської ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2017. 440 с.
79. Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України : монографія / [Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін.] ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2019. 372 с.

80. Розпорядження Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
81. Смирнова, О. В. Тенденції розвитку управління фінансовими інструментами ринку фінансових послуг. *Бизнес Інформ*, 2019. 3 (494) С. 302-308.
82. Стійкість державних фінансів України у довгостроковій перспективі : кол. моногр. / Луніна І.О., Білоусова О.С., Твердохлібова Д.В. та ін. ; за ред. д.е.н., І.О.Луніної ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. – К., 2020. 364 с.
83. Суспільні трансформації національної економіки в контексті євроінтеграційних процесів : колективна монографія / Ю.В. Пасичник та інші: [за ред. д.е.н., проф. Лупенко Ю.О, проф. Пасічник Ю.В] Shioda GmbH, Steyr, Австрія, 2019. 383 с.
84. Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку суб'єктів національного господарства: [колект.] монографія / [В. С. Білозубенко та ін.] ; [голов. ред. Л. М. Савчук, А. В. Череп]. – Дніпро : Журфонд, 2019. 419 с.
85. Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності підприємств: колект. монографія / [А. С. Абрамова та ін.] ; Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. – Полтава : Астроя, 2019. 254 с.
86. Транспарентність публічних фінансів – протидія корупції: монографія: за заг. редакцією д-ра екон. наук І.О. Школьник, д-ра екон. наук Т.Г. Савченка. – Суми: «Ярославна». 2018. 186 с.
87. Тулай О. І. Державні фінанси і сталий людський розвиток: концептуальні доміанти та діалектична єдність : моногр. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 414 с.
88. Тулуш Л.Д., Ходаківська О.В., Пугачов М.І., Крушельницький М.В. Методологічні підходи до оцінювання впливу карантинних заходів, пов'язаних із поширенням COVID-19 на фінансову складову аграрної економіки. *Економіка та держава*. 2021. № 9. С. 45-51
89. Українська Л. О. Мащенко М. А. Інноваційні фінансові продукти як цифрові інструменти оптимізації обороту товарів і послуг *Ефективна економіка*. 2020. № 11.
90. Фінанси підприємств корпоративного сектора економіки України : колективна монографія / Зимовець В.В., Даниленко А.І., Терещенко О.О. та ін. ; за ред. В.В. Зимовця ; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». – К., 2019. 306 с.
91. Фінанси суб'єктів господарювання в умовах трансформації економічних відносин: [колект.] монографія / [Н. Е. Аванесова та ін. ; за ред. д-ра екон. наук О. О. Солодовнік] ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків : Лідер, 2020. 390 с.
92. Фінансова безпека підприємств: методи підвищення та механізми фінансового контролю : [монографія] / Даценко Г. В. – Хмельницький : Хмельниц. нац. ун-т, 2019. 326 с.

93. Фінансова політика в умовах тінізації та дисбалансів на ринку праці: методологія та інструментарій : монографія / за ред. І. Г. Лук'яненко. – Київ : НаУКМА, 2020. 443 с.
94. Фінансове забезпечення розвитку суб'єктів підприємництва реального сектору економіки : кол. монографія / Чернігів. нац. технол. ун-т ; [Шишкіна О. В. та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ільчука В.П. – Чернігів : Чернігів. нац. технол. ун-т, 2017. 271 с.
95. Фінансовий механізм забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем : [колект.] монографія / [авт. кол.: В. В. Антошкіна та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. І. Антошкіної, д-ра екон. наук, проф. С. А. Навроцького. – Бердянськ : Ткачук О. В. [вид.], 2016. 282 с.
96. Фінансовий ринок: підруч.: у 2-х т. / кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. Ірпінь: УДФСУ, 2018. Т. 1. 442 с.
97. Фінансові механізми антикризового управління: сучасні реалії та стратегічні орієнтири : колективна монографія / За заг. ред. А. С. Крутової; – Х. : Видавець Іванченко І. С., 2018. 281 с.
98. Фінансові механізми та інструменти подолання дисбалансів соціально-економічного розвитку України : [монографія] / За ред. д.е.н., проф. Т. Г. Васильціва. – Львів : Видавництво ТзОВ «Ліга-Прес», 2016. 596 с.
99. Фінансові та кредитні механізми для купівлі с/г землі: поточний стан, прогнози розвитку <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/finansovi-ta-kreditni-mehanizmi-dlya-kupivli-sg-zemli-potochniy-stan-prognozi-rozvitku.html>
100. Формування бюджетного потенціалу місцевих фінансів: монографія. Мельник Л.М., Дума В.Л. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 216 с.
101. Формування інноваційних стратегій диверсифікації діяльності агропромислових підприємств: монографія / Згурська О.М. – К.: ННЦ «ІАЕ», 2020. 436 с.
102. Формування інституційного середовища в управлінні продуктивністю аграрних підприємств / [Ю.О. Лупенко, О.В. Скидан, В.В. Вітвіцький та ін.]. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2019. 56 с.
103. Формування інституційної архітектури інформаційно-мережевої економіки : монографія / за ред. академіка НАН України А. А. Гриценка ; НАН України, ДУ “Інститут економіки та прогнозування НАН України” ; ДННУ «Академія фінансового управління». – К., 2021. 736 с.
104. Шевченко А.М. Довірче управління: ризик та дохідність альтернативних фінансових інструментів. Інноваційна економіка. 2019. №6. С. 264-270
105. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: Знання, 2013. 375 с.
106. Шестакова А.В. SMM та аналітика ринку : навч. посібн. [Електронне видання]. –Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. 215 с.
107. Шпак І. Можливості та особливості інвестування коштів на вітчизняному фінансовому ринку. Фінансовий ринок України. 2017. №3. С. 30-31.

108. Шушкова Ю. В. Фінансові інструменти державної політики розвитку експортного потенціалу реального сектора економіки України Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2018. Вип. 54. С. 40-43.
109. Ярмоленко Ю.О. Формування економічного механізму сталого розвитку аграрного виробництва в умовах цифровізації: монографія. / Ю.О. Ярмоленко. – Київ: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2018. 328.
110. Ярошевська О. В. Механізми формування капіталу суб'єктів господарювання в умовах розвитку фондового ринку України : монографія; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя : ДДМА, 2018. 517 с.

Міжнародні видання

111. Armstrong M., Cowan S., Vickers J. Regulatory Reform: Economic Analysis and British Experience [Text] / M. Armstrong, S. Cowan, J. Vickers. - London: The MIT Press, 1994. 392 p.
112. Bochulia T. Innovation-oriented development strategy of enterprise information-analytical activity: monograph / T. Bochulia. – Warsaw : 2017. 148 p. English Language
113. Bustos, O., & Pomares-Quimbaya, A. (2020). Stock market movement forecast: A systematic review. *Expert Systems with Applications*, 156, 113464.
114. Gandhmal, D. P., & Kumar, K. (2019). Systematic analysis and review of stock market prediction techniques. *Computer Science Review*, 34, 100190.
115. King, D.N. Fiscal tiers: The economics of multi-level government / D.N. King. - London: 1984. P. 241.
116. Klapkiv, Y., Niemczyk, L., & Vakun, O. V. (2018). Financial mechanism of the insurance business *Scientific bulletin of Polissia*, 2(4(12), 84–91.
117. Leippold, M., Wang, Q., & Zhou, W. (2022). Machine learning in the Chinese stock market. *Journal of Financial Economics*, 145(2), 64-82.
118. Leonid D. Tulush; Oksana D. Radchenko; Maryna I. Lanovaya (2022). Priorities and Efficiency of Government Support for the Agricultural Sector of Ukraine. Book cover *Sustainable Agriculture*. Pp. 13–23. DOI: 10.1007/978-981-16-8731-0_2
119. Leonid Tulush, Oksana Radchenko and Olena Hryshchenko (2021). The choice of indicators for monitoring financial regulation of sustainable development of agricultural regions: the example of Ukraine. III International Scientific and Practical Conference “Modern Management Trends and the Digital Economy: from Regional Development to Global Economic Growth” (MTDE 2021) SHS Web Conf., 106 (2021) 01029.
120. Nti, I. K., Adekoya, A. F., & Weyori, B. A. (2020). A comprehensive evaluation of ensemble learning for stock-market prediction. *Journal of Big Data*, 7(1), 1-40.
121. Radchenko O., Leontovich S. The Role of State Financial Regulation in Strengthening the National Security of Ukraine *Gesellschaftsrechtliche Transformationen von wirtschaftlichen Systemen in den Zeiten der Neo-Industrialisierung.* / Kornieiev V., Pasichnyk, Yu., Radchenko O., Khodzhaian A.

und andere: Collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2020. P. 7-16.

122. Radchenko O., Leontovych S. Budgetary methods of preserving national security in the conditions of the global crisis. Scientific Letters of International Academic Society of Michal Baludansky. 2020. 1. P. 127-131.

123. Radchenko O., Leontovych S. Economic security strategy Ukraine in the post-crisis period. Economic and legal principles of economic growth in the post-crisis period: collective monograph. / Pasichnyk Yu., Lyashenko V., Radchenko O., Sukach O. [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Shioda GmbH, Steyr, Austria 2021. Pp. 254-263 290 p.

124. Radchenko O., Melnichuk O., Leontovych S. Analysis of the financial share of the national security of Ukraine. Pasichnyk Yu., Radchenko O., Sukach O. etc. (2021). Stages of Formation and Development of the Economy of Independent Ukraine: Collective monograph [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 442 p. (3-14) <http://surl.li/xvll>

125. Radchenko O., Semenysheva N., Sadovska I., Nahirska K., Pokotylska N. Foresight Development Strategy of the Financial Capacity: Comparative Study of the Ukrainian Agricultural Sector Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics. 2020. Vol. 31(2), P. 178–187.

126. Radchenko Oksana, Pashchenko Oksana, Matveyeva Maryana, Zelenskyi Andrii, Zaika Olena. (2022). State financial regulation of the competitive environment: assessment for the agricultural sector of Ukraine. Independent Journal of Management & Production. v 13, № 3. 310-328.

127. Radchenko, O., Matveyeva, M., Holovanova, H., Makhyboroda, K. & Haibura, Yu. (2020). Information and Analytical Provision of Budget Support of Institutional Sectors of the Economy (on the Example of the Agricultural Sector of Ukraine). Independent Journal of Management & Production, 11(9), 2355-2378.

128. Radchenko, O., Vdovenko, N., Piven, A., Sinenok, I. & Voskobiinyk, S. (2020). Institutional Environment for Financial Provision of Small Agricultural Business Entities of Ukraine. Independent Journal of Management & Production, 11(9), 2379-2402.

129. Semenysheva, N., Radchenko, O., Zelenskyi, A., Khocha, N. Pelekh U. Development of the Institutional Accounting for the Needs of Financial Regulation: Experience in the Agricultural Sector of Ukraine Independent Journal of Management & Production. 2021. N. 12(6). P. s702-s720).

130. Shah, D., Isah, H., & Zulkernine, F. (2019). Stock market analysis: A review and taxonomy of prediction techniques. International Journal of Financial Studies, 7(2), 26.

131. On markets in financial instruments and amending: Directive of the European Parliament and of the Council: of 15.05.2014 No2014/65/EU (Directive 2002/92/EC and Directive 2011/61/EU). URL: <http://www.eufsp.com/laws.html>.

Інформаційні ресурси Інтернет

132. Аграрна біржа. URL: <http://agrex.gov.ua/>

133. Державна фіскальна служба України. URL: <http://www.sts.gov.ua>.
134. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
135. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL : <https://minagro.gov.ua/>
136. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
137. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
138. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
139. Офіційний веб-сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>.
140. Показники діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#6>.
141. Рейтингове агентство IBI-Rating. URL:<http://ibi.com.ua>
142. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
143. Institutional Investors Statistical Yearbook https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/institutional-investors-statistical-yearbook_1996241x